

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Рашки управни округ
САВЕТ ОКРУГА
Број:918-06-00005/2021-01
Датум:01.06.2021. године
К Р А Љ Е В О

З А П И С Н И К

Сачињен на трећој седници Савета Рашког управног округа која је одржана 01.06.2021. године у Краљеву. Седница је одржана у Скупштинској сали Града Краљево како би се испоштовала међусобног растојања људи који се окупљају на једном месту.

Почетак седнице у 10.00 сати.

Седници присуствују чланови Савета: Небојша Симовић-начелник РУО, Предраг Терзић- градоначелник Града Краљево, Ђорђе Гоговић – заменик председника Општине Рашка, Иван Џатић – заменик председника Општине Врњачка Бања, Енсар Шкријељ – помоћник градоначелника Града Нови Пазар, по овлашћењу градоначелника и Есад Холић – помоћник председника општине, по овлашћењу председника општине.

Седници присуствују из Министарства за људска и мањинска права: Гордана Чомић-министарка, Нинослав Јовановић-државни секретар, Олена Папуга-државни секретар, Мина Роловић-Јочић-државни секретар, Нада Лазич-посебна саветница, Катарина Штрбац-посебна саветница, Владимир Јовановић-посебан саветник, Ивана Антић-помоћник министра, Александар Радосављевић-помоћник министра, Александра Рашковић-шеф кабинета, Сандра Јоковић-народна посланица, Жељко Рајковић, начелник ПУ Краљево, Милун Јовановић-помоћник градоначелника Града Краљево, Светлана Дражовић-директор Центра за социјални рад у Краљеву са сардницом Надеждом Милићевић, Слајана Чорбић и Милица Јелић из Центра локалних услуга Града Краљево, Милоранка Васовић-Друштво за борбу против шећерне болести из Краљева, Предраг Николовски-УГ“Кортекс“ из Врњачке Бање, Дејан Павловић-Канцеларија за ромска питања у Краљеву, Небојша Вујичић-Ромско удружење, Раде Ђурчић-на пословима сарадње са ОЦД у Општинској управи Општине Врњачка Бања, Александар Миљаковић-повереник комесаријата за избеглице у Врњачкој Бањи, Андријана Трикош-директор Центра за социјални рад у Рашки, Срђан Васиљевић-саветник на пословима социјалне заштите у општинској управи општине Рашка, Здравко Ђорђевић из Демократског удружења Рома“Плави цвет“ из Краљева, Аднан Даздаревић-директор Центра за социјални рад у Новом Пазару и Милоје Кундовић-секретар Савета РУО.

Седници присуствују и представници медија.
Записник води Милоје Кундовић.

Предложени дневни ред:

1. Сарадња Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог са ЈСЛ у Рашком управном округу из делокруга надлежности и из области одрживог развоја.

Небојша Симовић, поздравља све присутне на седници и изражава захвалност према министрци и њеним сарадницима што су међу првима окрузима, посетили Рашки управни округ и изразили спремност да разговарају о теми која је на дневном реду. Износи најбитније статистике податке који се тичу Рашког управног округа а установљени су пописом становништва из 2011. године: на подручју округа има укупно 309258 становника од којих су најбројнији Срби 188208, Бошњаци 105488, Муслимани 5255, Роми 2435, Црногорци 740, Македонци 289 а у мањем броју има и Немаца, Румуна, Руса, Словака, Словенаца, Хрвата, док је неизјашњених 1345. Што се тиче структуре становништва која живи на подручју градова њих је 164543 а у осталим насељима је 144715. Структура становништва према полу је: мушкарци 153350 а жене 155908. Регистрована запосленост на подручју округа је укупно 70277 лица. Укупно расељених лица регистрованих на подручју округа има 22296. На подручју округа су изабрани Национални савети националних мањина. Као начелник округа се труди да успостави добру сарадњу са свим ЈЛС, нарочито у време тежих елементарних непогода где се на организован начин и уз међусобну сарадњу проблеми лакше превазилазе. Такође, труди се да на организован начин пружи помоћ најугроженијим социјалним категоријама. На подручју округа у последње време значајно је подигнута запосленост становништва што је основни предуслов за излазак из сиромаштва. Што се тиче људских и мањинских права, сматра да се она знатно боље поштују у нашој земљи у односу на земље у окружењу, међутим ту има доста простора да се то подиже на још виши ниво.

Предраг Терзић, поздравља министарку и све присутне и истиче да је Град Краљево национално хомогена средина, али постоји доста различитих друштвених група, којима град помаже из средстава буџета. Такође град је поред центра за социјални рад основао и Центар локалних услуга који доста успешно ради и помаже најугроженијим групацијама становништва. Град има успостављену сарадњу са свим невладиним организацијама. Град помаже у смањењу родних разлика и насиља у породици. Такође, град издваја значајна средства за финансирање разних спортских организација.

Гордана Чомић, Захваљује на информацијама које су дали предходници и објашњава откуда идеја да се одржи овај састанак. Истиче да је то обавеза из Закона о планском систему, јер закон као кључни елемент препознаје дијалог. Истиче да је борба против заразне болести COVID-19 у нашој земљи организована на најбољи начин и била је успешнија од многих знатно развијенијих земаља. Наводи да на овакве састанке долазе људи са различитим схватањима и са веома различитим интересима, али је овде веома добра прилика за дијалог и културан разговор.

Дијалог је значајан ради проналажења јасног одговора на питање како би Србија требало да изгледа 2030. године. Колике би требало да буду плате, колико би требало да буде мање насиља, колико чистијег ваздуха, здравог и незагађеног земљишта, колико значајније унапређене владавине права, независног правосуђа, односно колико свега осталог што би нам живот чинило бољим и квалитетнијим.

Представила је Агенду од 17 циљева одрживог развоја до 2030. године.

Овде жели да чује мишљење свих присутних на који начин да се остваре сви ти зацртани циљеви.

Наводи да Србија има веома добре законе али да је проблем у њиховом недоследном примењивању. Због свега тога је добро окренути се дијалогу, како би се прописи спроводили на правилан начин и како би се заштитила људска и мањинска права. Важно је такође, да се на овај начин подрже окрузи и начелници округа, јер су окрузи не само административно већи и политичко тело.

Закон о социјалној заштити и Закон о родној равноправности чија измена се припрема морају бити примењљиви у пракси, а социјална заштита у Србији је препозната као веома важна и у ту сврху се издваја огроман новац. Центри за социјални рад су у надлежности Министарства за рад, запошљавање, социјална и борацка питања али су у надлежности и Министрства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, са аспекта заштите људских права. Све мере социјалне политике морају да буду тако конципиране, да корисник што пре треба да престане да буде корисник Центра за социјални рад. Органи који се организују при ЈЛС (омбуцман, Савет за безбедност и сл.) такође су у надлежности овог министарства.

Предлаже да се у новембру месецу текуће године одржи сличан састанак на исту тему али на коме би се разматрало колики је био напредак по свим питањима о којима се разговарало на данашњем састанку.

Небојша Вујичић, наводи да Роми Града Краљева осећају побољшање свог положаја нарочито од како је у граду повећана запосленост после почетка рада фабрике „Леони“ и других. Град им је пружао сву неопходну помоћ после поплава које су погодиле њихова насеља а и у току пандемије вируса SARS-COV-2, у таквим ситуацијама у неколико наврата су их посећивали највиши функционери града и начелник Рашког управног округа. Око сачињавања спискова за вакцинацију највише им је помогао Милун Јовановић, и посао вакцинације Ромског становништва се сада добро одвија. Истиче и добру сарадњу са Центром за социјални рад у Краљеву, који за припаднике Ромске националности обезбеђује новчану и другу помоћ. Наводи да су Роми по први пут добили своју представницу у Народној скупштини Републике Србије, Сандру Јоковић, која тамо заступа њихове интересе. Национална служба за запошљавање помаже доста приликом проналажења посла за припаднике Ромске националности.

Сандра Јоковић, истиче да као народна посланица има одличну сарадњу са Градом Краљево и са Рашким управним округом. Наводи да су покренута многа питања која су од значаја за живот Рома, нарочито је пуно урађено на проналажењу посла за њих. Тренутно се припрема пројекат који се тиче образовања и усавршавања Ромске деце, јер многа деца у време пандемије нису била у прилици да прате наставу на даљину. Припремају и награде за децу која су добри ученици.

Иван Цатић, наводи да је Општина Врњачка Бања, када је у питању Ромска популација, покренула неколико значајних пројеката у циљу побољшања њиховог положаја. Наводи неке од њих: издвојено 9000 евра за помоћ у запошљавању Рома; уз помоћ СКГО обезбеђено је 11000 евра за куповину таблета за угрожену децу; издвојено је по 10000 динара као помоћ за угрожену децу која завршавају основно и средње образовања, за прославу матуре. Руководство општине лично прима припаднике Ромске популације и учествује на свим њиховим важним догађајима.

Раде Ђурчић, истиче да Центар за социјални рад у Врњачкој Бањи излази у сусрет свим својим корисницима а нарочито припадницима Ромске националности. Центар годишње одабере 30 породица којима додељује значајну новчану помоћ за побољшање услова њиховог живота (изградња купатила и сл.). Проблем је у томе што Роми веома мало раде на томе да изађу из ситуације корисника Центра за социјални рад. На томе треба радити а нарочито на њиховом

школовању и запошљавању. Сматра да радно способна лица не би требало да буду корисници центара за социјални рад, већ само деца, стара и болесна лица.

Светлана Дражовић, истиче да је Центар за социјални рад у Краљеву један од највећих центара у држави (има 12700 корисника) и има доста сличних ствари са Центром у Врњачкој Бањи, које је предходни дискуснтант изнео, али и доста разлика и специфичности. Сматра да се код ревизија исплата не би требало чекати шест месеци већ да се то ради чешће. Сматра да се морају тражити извештаји да ли Ромска деца похађају школу, јер има Ромских породица које своју децу редовно шаљу у школе али има и оних који то не чине, а посебно се то односи на Ромске породице досељене са КИМ. Центар за социјални рад у Краљеву прави листу приоритетних корисника и доста раде на побољшању стамбене ситуације Рома. Наводи да није само Ромска популација посебно осетљива већ су ту и деца са инвалидитетом, старе особе (све је више старачких домаћинстава). Тренутно раде на једном пројекту помоћи старачким домаћинствима и то у смислу превенције насиља у старачким домаћинствима. По свим питањима има одличну сарадњу са Градом Краљево.

Александар Миљковић, истиче да у Општини Врњачка Бања има 3500 расељених лица. Та лица су у последње време имала пуно проблема у вези пореза на имовину, односно умањења основице по основу објеката који се налазе на подручју КИМ, а који су запаљени и више не постоје. Такође, деца тих лица не могу да остваре право на пасош а проблем имају и у погледу регистрације аутомобила (имају пријављено боравиште а не пребивалиште).

Андријана Трикош, по питању спровођења закона о планском систему Општина Рашка је донела 4 документа у вези питања инклузије припадника Ромске популације. У Општини Рашка не постоји координатор за Ромска питања, међутим општина је унапредила положај Рома изградњом стамбених јединица за њихове породице. Изграђена су Ромска насеља на земљишту које је било у власништву Општине Рашка. Кроз реализацију тог пројекта боље су се упознали са свим проблемима који прате ову популацију. Доста се ради и улаже у инфраструктуру у Ромским насељима, а у школама у Рашки тренутно има 40 ученика Ромске националност који уче по инклузивном програму. Истиче да је Центар за социјални рад у Рашки пре 5 година има 30 својих корисника а тренутно их има око 200, и знатно су већа издвајања из општинског буџета за финансирање њихових потреба.

Енсар Шкријељ, наводи да што се тиче Рома у Тутину се тренутно спроводи програм изградње стамбених јединица за њихове породице, међутим проблем настаје када им се доделе станови читаве породице одлазе у иностранство и ти станови стоје празни и не користе се. Општина Тутин нема координатора за Ромска питања. Сва Ромска деца похађају школу. Дијалогом би требало поправити доста ствари. Истиче да је на подручју општине Тутин доста урађено на развоју пољопривредне производње, јер је део Пештери веома погодан за то, међутим људи су узимали кредите за развој своје производње, а сада им долазе инспектори и контролишу их док руководство општине нема никаквог увида у то. Сматра да дијалогом са људима који су на привременом раду у иностранству, треба обезбедити да они улажу овде као инвеститори и пружити им сваку врсту помоћи. На тај начин би се могла доста поправити економска ситуација.

Аднан Диздаревић, наводи да су последњих година знатно побољшани услови за рад Центра за социјални рад у Новом Пазару. Центар добија велику помоћ и подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања а спровођењем добре организације посла постигло се да у Центру за социјални рад нису имали оболевања нити једног запосленог од заразне болести COVID-19. У граду је изграђено 20 станова за избегла лица и око 30 станова за лица расељена са КИМ. У самом Центру за социјални рад се остварује велики број права за кориснике, и тренутно у центру корисницима пружају 7 услуга. Све се то ради уз велику помоћ Града Нови Пазар. Из Центра за социјални рад су покренули питање измене Закона о

социјалној заштити и сматра да су центри за социјални рад доста маргинализовани. У свим центрима је изражен недостатак кадова што се одражава на квалитет пружања услуга. Када држава незна у чију надлежност треба дати неке нове послове, обично их даје Центрима за социјални рад (наводи пример обрачуна и исплате материнских додатака). Слаже се да категорију радно способних лица треба избацити из групе лица која користе социјалну помоћ. Сматра такође, да би требало на нивоу државе организовати чешће едукативне семинаре на којима би се едуковали запослени у Центрима за социјални рад.

Милун Јовановић, наводи да је поносан што је део тима који ради на смањењу свих ових разика међу друштвеним групама, о којима је било речи. Међутим, мишљења је да ту има још пуно простора за напредак. Истиче да Град Краљево има неколико тимова који се баве овом проблематиком: за здравство, образовање, становање и град у томе максимално учествује. Кад се тиче запошљавања ту је постигнут огроман напредак јер је неколико великих инвеститора у граду пустило у рад своје фабрике у којима су запошљени људи.

Милица Јелић, истиче да је Град Краљево основао Центар локалних услуга у Краљево за пружање личних услуга њиховим корисницима. Ова установа у пуном капацитету ради већ три године и у потпуности је оправдала своје постојање. Они као установа својим корисницима пружају 7 услуга. Мишљења је да треба појачати рад на пружању школских услуга (школски асистенти за децу ометену у развоју и за Ромску децу).

Александар Радосављевић, искуство овог састанка показује колико је драгоцено да се људи чују, разговарају и размене своја искуства. Са овог састанка многе ствари и идеје се могу уградити у стратешка документа. Нема разлога за сакривање ствари већ све треба износити и ићи ка решавању проблема. Социјала је једна од најважнијих тема. Сви из министарства су вољни да помогну и то треба искористити.

Катарина Штрабац, истиче да су у министарству, преко округа добили попуњене упитнике од стране ЈЛС. Није јој јасно због чега су све ЈЛС, на питање да ли Штаб за ванредне ситуације има податке о насиљу над женама, одговорили да немају такве податке. Добила је одговор да такве податке имају Центри за социјални рад, а те податке, систематизовано, за Србију има и Републички завод за статистику. Такође, на питање да ли ЈЛС имају своје Планове развоја, сви, осим Врњачке Бање су одговорили да немају. Поставља питање да ли су ЈЛС расположене да министарство направи презентацију одрживог развоја. Сви су се сложили да би то било веома корисно.

Нада Лазич, истиче значај и улогу локалних омбуцмана. Они су законом дати као могућност а не као обавеза. Град Краљево има омбуцмана и хтела би да чује искуства у вези са његовим радом. Да ли омбуцман даје препоруке институцијама које су на састанку присутне, и како се по тим препорукама поступа. Омбуцман би требало да наступа као корективни фактор, јер не значи да нешто што је законито да је то увек и правично.

Добија одговор од представника Центра за социјални рад у Краљево да они имају веома добру сарадњу са градским омбуцманом. Са његове стране према њима до сада је била само једна препорука за поступање, а све информације које су тражене од стране омбуцмана су на време достављане.

Небојша Симовић, поводом питања да ли постоје договори оу вези Плана развоја на нивоу округа, одговара да је то до сада био случај само у вези цивилног аеродрома и ауто-пута, јер како је сада управни округ конципиран то се и не може очекивати. Сматра да би законом округу требало дати значајнију улогу и дефинисати га као средњи ниво власти, како је то учињено у многим државама Европе.

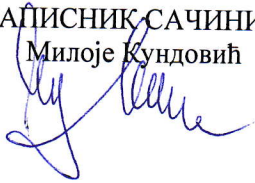
Након дискусије усвојен је ЗАКЉУЧАК:

- Оцена је да је састанак био потребан и користен.
- Договорено је да се наредни састанак на исту тему и са истим учесницима, одржи ове годину у току новембра месеца, с тим што би се на том састанку урадила анализа шта је у међувремено урађено по питањима разматраним на овом састанку.

Седница је завршена у 12.00 сати.

После седнице од стране учесника су дате изјаве за медије.

ЗАПИСНИК САЧИНИО,
Милоје Кундовић

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
РАШКОГ УПРАВНОГ ОКРУГА
Небојша Симовић

